

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ ÇALIŞMA YAŞAMINDAKİ BİYOLOJİK TEHLİKE ve RİSKLERLE SONUÇLARI VE ÖNLEMLERİ

Alpay Azap – Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (yürütücü)

Zehra Koçyiğit- İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi (raportör)

Sevim Çalış - Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Emine Atmaca- Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Meral Bayrak –Çanakkale Devlet Hastanesi

Ercan Aydoğdu- Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Yalçın Balkız- Eczacı

Okan Erkoç- Tokat Devlet Hastanesi

Gönül Güveli- On dokuz Mayıs Üniversitesi

Yasemin Ekinci- On dokuz Mayıs Üniversitesi

Seyhan Erdem- Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Çağla Kaya- Kocaeli Üniversitesi

Merve Gökçe-Başkent Üniversitesi

Biyolojik Riskler;

sağlık çalışanlarına oluşturdıkları tehditler

ve bulaşma yolları temel alınarak gözden geçirildi.

1. Kan ve kanlı vücut sıvılarıyla bulaşan etkenler
2. Solunum yoluyla (damlacık çekirdeği) bulaşan etkenler
3. Solunum yoluyla (damlacık) bulaşan etkenler
4. Direkt temas ile bulaşan etkenler

Biyolojik etkenlerin çalışanların sağlıkları üzerinde ne tür sonuçlar yarattığı Türkiye ve Dünya'dan çeşitli örneklerle tartışıldı.

Bulaş yollarına göre alınması gerekli önlemler sıralandı

Birey, kurum, meslek örgütü ve sendikalar neler yapabilir?

Bireysel Olarak Neler Yapılabilir?

İşe yeni başlayan çalışanların iş yetiştirme ve işi doğru yapma stresiyle baş etmesi gerekiyor.

Daha bilgili ve ilgili olmalıyız: Bulaş yollarını, riskleri, Kişisel Koruyucu Ekipmanları doğru kullanmayı bilmeliyiz.

Daha bilinçli ve duyarlı olmalıyız

Çevremizdekilere örnek olmalı hatalı örnekleri düzeltmeye çalışmalıyız

Yönetime geri bildirimler vermeliyiz

Örgütlü olmalıyız

Kurum Neler Yapabilir?

Çalışan Sağlığı Birimleri kurulmalı ve aktif çalışmalı

İşe yeni başlayan tüm çalışanlar öncelikle gerekli taramalar ve eğitimler için Çalışan Sağlığı Birimlerine yönlendirilmeli

İşe yeni başlayan çalışanlar servislerde uyum eğitiminden geçirilmeli, yazılı doküman (broşür, kitapçık vb) verilmeli.

Oryantasyon eğitimi kişi servislerde çalışmaya başlamadan yapılmalı

İstenmeyen olay bildirimlerinin doğru ve zamanında yapılması sağlanmalı ve elde edilen veriler olayları önlemeye yönelik olarak değerlendirilmeli.

Kurum Neler Yapabilir?-2

ÇSB'de mutlaka sendika ve meslek örgütünün temsilcileri olmalı

Satın alma komisyonlarında ÇSB'den bir temsilci olmalı

Hastalarla çalışanları karşı karşıya getirmemeye özen göstermeli

Hasta/hasta yakınlarını çalışan güvenliği açısından bilinçlendirecek çalışmalar (el ilanı, duyuru, poster vb) yapmalı.

Çalışan sağlığı açısından risk oluşturacak durumları/hastaları belirleyip bunların fark edilecek şekilde kodlanmasını sağlamalı
(renkli bileklikler, bilgi işlemi sisteminde uyarılar vb)

Kurum Neler Yapabilir?-3

Çalışma ortamını biyolojik riskler açısından güvenli hale getirmesi gerekir: İş yükünü/çalışma saatlerini azaltmalı,
KKE sağlanmalı (sağlam ve kullanışlı),
En yeni teknoloji kullanılmalı
Özel durumlar için hazırlıklı olmalı (negatif basınçlı oda vb)

ÇSB mutlaka bağışıklama programı olması gerekir

ÇSB çalışanları bülten vb araçlarla sürekli bilgilendirmeli

Kurum Neler Yapabilir?-4

Kurum bütün tıbbi süreçler için risk analizi yapmalı, risk haritasını çıkartmalı koruyucu ve önleyici çalışmaları planlamalı.

Bu çalışma servis ve tıbbi işlem bazında ayrıntılandırılmalı.

İşlem	Tehlike	Tehlikeyi Kolaylaştıran faktörler	Ne olur? Kim etkilenir?	Önlem Var mı?	Ne yapılmalı?
Kan alma	İğneyle yaralanma	KKE yokluğu Keskin kutusu yokluğu Eğitimsiz elaman Eleman azlığı	İğne batması İşlemi yapan Hekim Hemşire Atıkları toplayan çalışan	Yok/Var Yetersiz	KKE sağlanmalı Atık kutusu sağlanmalı Eğitim verilmeli

Sendika Neler Yapabilir?

İş yerinde çalışan sağlığına ilişkin önlemlerin hayata geçip geçmediğini iş yeri temsilcileri, üyeler hatta üye olmayanlar aracılığıyla yerinde takip etmeli.

Meslek hastalıkları ile ilgili düzenlemelerin yasa yönetmeliklere çalışan lehine olacak şekilde girebilmesi için mücadele etmeli.

İş yeri sağlık kurullarında yer alan sendika temsilcileri aktif olmalı.

Sendika Neler Yapabilir?-2

Meslek hastalığına yakalananlara hukuksal destek vermeli ve tıbbi yönlendirme yapmalı

İşe yeni başlayanlara (üye olan/olmayan) kurumların verdiğiinden farklı içerikte hukuksal kazanımları/hakları öne çıkartan bir eğitim programı oluşturmalı.

Biyolojik riskleri, bunlarla gerçekleşen mesleksel hastalıkları takip edecek, veri toplayacak, önlemeye yönelik öneriler getirecek ve bunların hayata geçmesi için kurumlara yol gösterecek, baskı oluşturacak bilimsel-teknik komisyonlar oluşturmalı.

Teşekkürler...